

Повідомлення

Хліборобсько-Освітній Союз, протягом 49 років, користувався часописом „Хлібороб“, який видавала видавнича спілка. З кінцем 1973 року видавнича спілка перестала існувати через смерть 3-ох своїх членів (усіх було 5) і „Хлібороб“ перестав виходити в світ. Крім того, технічні засоби друкарні, яку має Хліборобсько-Освітній Союз і якою користувалася та спілка настільки перестарілі, що потрібно було цілий штат добре вишколених і напрактикованих складачів, яких сьогодні не так легко знайти.

Наше членство і читачі „Хлібороба“ занепокоїлись таким станом речей і в своїх листах до редакції та Головної Управи ХОСоюзу домагались негайного відновлення пресового органу. Це змусило Головну Управу скликати надзвичайні Загальні Збори ХОС'у в минулому році і питання дальшого видавання друкованого органу стало в центрі уваги згаданих Зборів. Було вирішено: негайно відновити видавання пресового органу! І хоч минулорічна Головна Управа робила надзвичайні зусилля для виконання постанов надзвичайних Загальних Зборів, однак справа не була зрушена з місця.

Щойно нововибраній Головній Управі вдалося перебороти труднощі і видати оцей перший орган у формі бюлетеню.

Щоб затримати традицію 50-ти років, ми залишили назву бюлетеню „Хлібороб“, продовжуючи його число порядкове. Сподіваємось, що в 50-ліття „Хлібороба“, яке припадає на місяць липень 1974 року і яке ми задумуємо дуже урочисто відсвяткувати, владість створили нову видавничу спілку, покращити технічні засоби друкарні, і ця спілка перебере на себе справу видавання часопису, чим задовольнить вимоги тисячів нашого членства і читачів.

Цей бюлетень Головна Управа видаватиме місячно своїм коштом і буде розповсюджувати серед членства ХОСоюзу та висилатиме його бувшим передплатникам „Хлібороба“. А тому, що кошти видавання високі, — просимо читачів бюлетеню вислати свої пожертви на ім'я Хліборобсько-Освітнього Союзу по такій адресі:

União Agrícola Instrutiva
V F

Caixa Postal, 666

Curitiba, Paraná 80.000

Сподіваємось, що читачі бюлетеню зрозуміють наші труднощі і проблеми та своєю матеріальною підтримкою допоможуть нам забезпечити регулярне видавання „Хлібороба“ і його поступове покращання.

Головна Управа Хліборобсько-Освітнього Союзу

Увага!

З початком квітня місяця ц. р. представники Головної Управи Хліборобсько-Освітнього Союзу відвідуватимуть філії ХОС'у в Парані. В склад делегації входитимуть відпоручники Головної Управи ХОС'у, Українсько-Бразилійського Клубу, Жіночої Організації, Організації Молоді і Фольклорної Групи.

З метою усталення живого зв'язку з усім нашим членством, просимо Управи філій подбати, аби на цю зустріч у Вашій філії прибуло все членство, жіноцтво і молодь для обговорення важливих біжучих справ пов'язаних з діяльністю нашої організації та співпраці Централі з філіями в майбутньому.

Про день і годину прибуття нашої делегації кожна філія буде повідомлена завчасно. Просимо дотримуватись призначеної години, бо при одному виїзді ми плануємо відвідати декілька поближчих філій в один день, чим заощадимо кошти подорожі і час потрібний на відвідини всіх філій.

Одноразово просимо Управи філій і складових організацій надсилати матеріали про життя і діяльність Вашої громади до нашого Бюлетеню.

Приходьте всі масово на зустріч з представниками Централі!

Головна Управа ХОС.

Загальні Збори Хліборобсько-Освітнього Союзу

В днях 8, 9 і 10. лютого ц. р., в Репрезентативному Домі в Курітібі, Парана, відбулися річні Звичайні Загальні Збори Хліборобсько-Освітнього Союзу.

Як було загально стверджено на цих Зборах, в останніх роках ця найстарша і найпотужніша організація українців, і їхніх нащадків, у Бразилії почала занепадати. Змаліло число активного членства при Централі в Курітібі, — змаліло воно й при філіях. 11 філій в штатах Парані і Санта Катаріні взагалі перестали існувати. Потрібно вжити надлюдських зусиль, аби бодай деякі з них оживити. Часопис „Хлібороб“, який виходив 49 років друком і так багато спричинився до розвитку нашої організації, перестав існувати, і щоб його відновити — потрібно багато зусиль і великих коштів.

На щойно минулих Загальних Зборах було докладно обговорено стан організаційного життя і намічено цілий ряд заходів до його покращання. Зокрема доручено Головній Управі приступити негайно до видавання місячного Бюлетеню аж до часу, доки не буде відновлено видавання „Хлібороба“. Також доручено Головній Управі, крім інших завдань, подбати про набуття оселі для дітей і молоді, де можна було б, використовуючи шкільні відпустки, підготовляти молоде покоління до організаційної праці в ХОС.

Загальні Збори вибрали Головну Управу, Президентом якої став проф. Степан Плахтин. На Заступників Президента вибрано: проф. Ольгу Горачук, інж. Степан Микилита і адвоката Зенона Матаса. Решта Головної Управи складається з: Секретарі — студент Сергій Франків, адвокат Богдан Карпил і інж. агроном Петро Єдин; Скарбники — адвокат Йосип Білик і економіст Едгард П. Дубицький; Бібліотекарі — Степан Равлик і Іван Мазепа. В члени Головної Управи ввійшли: Іван Базан, Еміліо Лехачинський, др. Гаролдо Геттер, Гіларій Безручко, Андрій Василек, Василь Чмир, інж. хемік Амбросій Хома, адвокат Юліян Буський, др. Григорій Пеллохно, Василь Зімовський, Надьо Оришин, Іван Микитчук, Гаврило Скальський, Іван Федусенько. До Контрольної Комісії вибрано: Степан Палудишин, Іван Сподарик, Діонісій Хома, Григорій Гордій, адвокат Василь Булик, Михайло Мартинишин, Ферміно Ковальчук.

За неабиякі заслуги перед Хліборобсько-Освітнім Союзом і українською спільнотою в Бразилії, Почесним Головою ХОСоюзу вибрано знаного добродія ПЕТРА ХОМУ.

Делегати висловили надію, що нововибрана Головна Управа відновить організаційне життя ХОСоюзу та дасть надію членству і нашій спільноті на краще майбутнє.

До Української Спільноти у Вільному Світі

Президія Секретаріату СКВУ одержала відомості про те, що у висліді жорстоких умов ув'язнення, стан здоров'я Валентина Мороза настільки погіршав, що він правдоподібно не зможе видержати довголітнього ув'язнення.

Всі апелі родини і приятелів до урядових органів ССРСР в справі Валентина Мороза — не дали бажаних вислідів.

Це зобов'язує всіх нас у вільному світі посилити акції за звільнення Валентина Мороза.

Президія Секретаріату СКВУ в порозумінні з Крайовими Центральними намітила ряд заходів інтервенцій в агенціях і перед урядами країв нашого поселення в обороні Валентина Мороза. Але ця акція не вичерпує всіх можливостей в цій справі.

За існуючих умов чи не найбільш успішним засобом є масова кампанія нашої спільноти спрямована на здобуття свідомості (Докінчення на 2. ст.)

Зміна Поколінь

Заглянувши в минуле Хліборобсько-Освітнього Союзу, з перспективи 50-ти років творчого життя, нам здається, що воно зовсім не змінилось, що творчі чинники залишилися ті самі. Але в дійсності, в житті нашої організації запали великі зміни, часом до неспівзвучності. Варто лише згадати, що ці довгі роки забрали з цього світу майже всіх основоположників ХОС-Союзу, яка сьогодні виростає в організаційний комплекс, з якому, без спільного зусилля, не так тяжко загубитись. І коли ми сьогодні нарікаємо на одне, чи друге недотягнення праці — це і є початок того „загублення“.

Сьогодні в Хліборобсько-Освітньому Союзі вже виростає, діє, третє покоління. Опорожнені місця основоположників, хоч без різкої определенності, зайняли їхні діти, а в вайновічних часах — прийшли на перший пляв внуки основоположників. Підкреслюємо ще раз, що цей процес зміни поколінь проходить без різкої „дефініції“, бо не всюди можна знайти поміж провідними людьми дітей, чи внуків основоположників ХОС-Союзу. Приходять до праці, і керівництва, люди зовсім нові, які не мали нічого спільного ані з фундаторами, ані з їх нащадками. І коли ми сьогодні нарікаємо на яку будь недотягність у праці, то це треба завдячувати у великій мірі непослідовності у вихованні молодого покоління та освідженні його в потребі перебрання духового і матеріального надбання батьків.

Ми не збираємось когось обвинувачувати в цих недотягненнях, або возхвалювати когось, який ці недотягнення може усунути. Лише хочемо звернути увагу на потребу спільної праці, щоб у майбутньому такі недотягнення не повторювались.

Найперше, на нашу думку, наша праця мусить бути скерована на виховання нашої молоді. Ця праця не полягає лише у створенні якоїсь школи, де на шкільній лавці молодь має навчитись шанувати свою організацію і працювати для неї. Головнішим у вихованні молоді має стати створення відповідних умов праці, де вона змогла б виявити свій творчий дух, і сама по собі, з деякою нашою допомогою, підготувалася б до перебрання керма організації, про яку думають її батьки, або якої вимагає рація нашого організованого життя.

Ми маємо в центральному осідку ХОС-Союзу молодецьку організацію, яка виявляє досить активну діяльність. Це спричиняє нам велику радість і захоплення. Але, коли юнак, чи юначка переростає вік привабливості до молодецької організації, то в більшості вони губляться для організації в діяспорі, і поріділі наші ряди треба завдячувати цьому фактові.

Тому нашою метою стає справа виховання нашого підростаючого покоління і затримання його для організації. Не сміємо міряти ані наших зусиль, ані засобів, аби цю найважливішу ділянку організаційного життя поставити в центрі уваги всіх наших майбутніх дій та довести до того, аби не тільки в центральному осідку ХОС-Союзу існувала діяльна молодецька організація, але й при всіх наших філіях, які сподіваються кращих майбутніх днів.

Степан Плахтин
Голова ХОС-Союзу

ДО УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОСТІ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

З 1 сторінки

тової опінії в користь Валентина Мороза.

Ця акція спрямована на здобуття приятелів серед наших співмешканців, які разом з нами ширитимуть правду про Україну, про вевинно ув'язнених наших братів і сестер, які разом з нами змагатимуться за звільнення всіх в'язнів, а в тому числі і хворого Валентина Мороза.

З ініціативи ЦЕСУС, створено Комітет Оборони Валентина Мороза в Канаді.

Президія Секретаріату СКВУ схвалює дотеперішню дію того Комітету і закликає, щоб у всіх країнах нашого поселення заісчували крайові комітети, які у співпраці з Центральними наших громадських організацій та Українськими Церквами почали в 6 місяці березні, 1974 р. широку акцію в обороні Валентина Мороза.

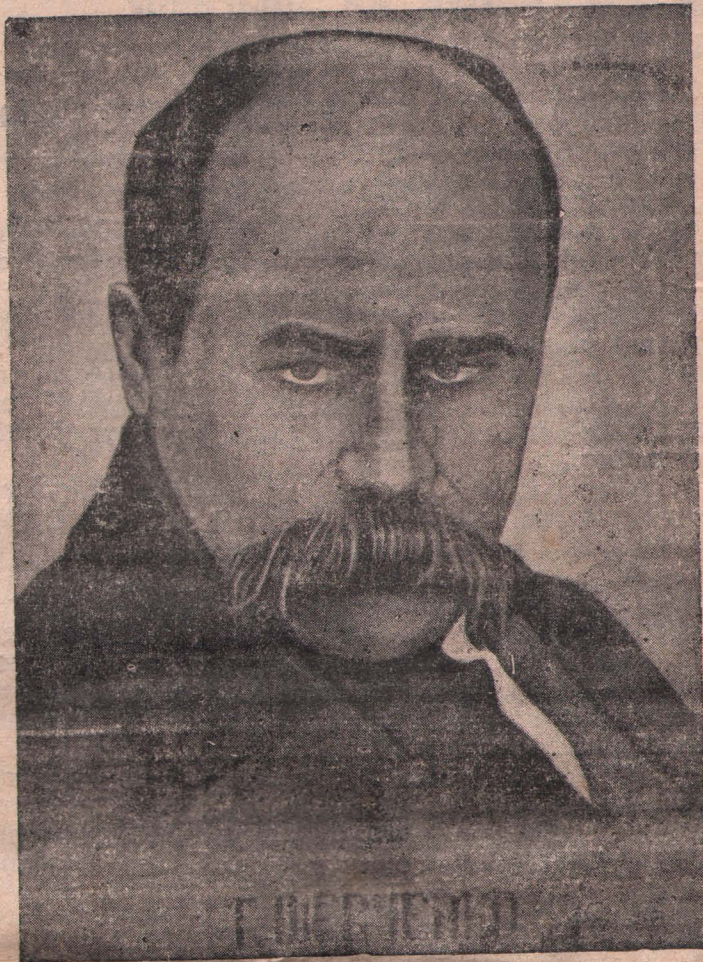
Хай ця акція проходить в свідомості того що від її переведення залежить доля багатьох ув'язнених, а не лише Валентина Мороза.

Хай вона буде доказом нашої сили і організованости, хай вона об'єднає весь наш запал і триває аж до досягнення нашої мети — звільнення вевинно ув'язнених, а зокрема Валентина Мороза.

Президія Секретаріату СКВУ

Т.Г.Шевченко — Співець любови

Коли береш до рук Шевченкове благовістя Українськом-Народові — його безсмертного „Кобзаря“ — перед нашими о-

чима все знова й знова встає вічно хвилююча постать Пророка. Життєпис його кожному з нас знаний. Також написано про цього Великого Сина України стільки наукових розвідань, що лише з них бібліофіли можуть творити багаті книгозбірні.

Глибоку релігійність поета відчуваємо в листі, писаним до Лизогуба 1 лютого 1848 року: „що маємо робити, коли Бог того хоче? Давид добре сказав — хто висловить відчуті сили Господні і хто восхвалить Його? Звичайно, не можна і без того, щоб іноді і сльозам дати волю, бо хто не журиться і не плаче, той ніколи й не радіє... Будемо плакати й радіти, і за це все хвалити Милосердного Бога“.

Ця релігійна самосвідомість, потреба „за все хвалити Милосердного Бога“ відчувається майже на кожній сторінці Кобзаря. Бог для Шевченка є „милим Богом“, а знаємо, що „милим“ в щирості своїй людина називає лише того, кого любить.

Перебуваючи в петербурзькій тюрмі (в 1847 році), поет журиться одним:

Не Україні буду жити
Людей і Господа любить,

та пересилає свій заповіт однодумцям:

Свою Україну любіть,
любіть її... во время люте,
в останню тяжкую минуту
за неї Господа моліть.

В переможну силу молитви до Бога Шевченко глибоко вірить і свою віру у вислуханні Богом молитов переказує в сподіванці, що

...встане Україна,
світль волі засвітить
і моляться на велі

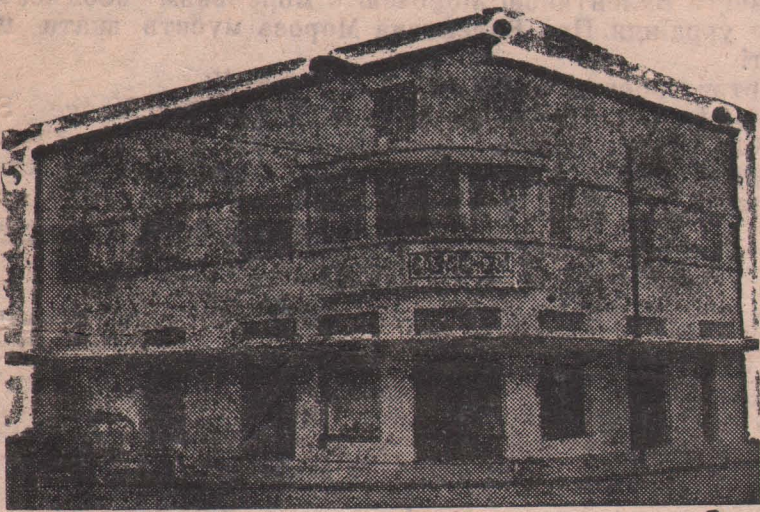
його брати — діти Українського Народу.

Любов до Бога поет переносить на любов до Божого творіння — людей. Всі знедолені, покривджені та нещасливі знаходять у нього співчуття. Він плаче над Катериною й над (Докінчення на 3 ст.)

УВАГА ПОНТА ГРОССА!

Зустріч з представниками Централі ХОС в дні 7 квітня ц. р. о год. 15-й, в домівці філії. Приходьте Всі!

CASAS CHOMA

CASA CHOMA de IRATI

MA TRADIÇÃO NO COMÉRCIO DO PARANÁ

Operam no ramo de comércio de tecidos, armarinhos, ferragens, sapatos e melhados, confecções, artigos infantis, artigos de noivas, etc aos melhores preços

Vendas por atacado e a varejo

Estabelecidos em:

IRATI — Choma Comercial Ltda.

RIO AZUL — Choma e Filhos Ltda.

CURITIBA — Irmãos Choma e Cia. Ltda.

APUCARANA — P. Choma e Filhos Ltda. (Imobiliária)

Dr. Basílio Bulyk

Advogado e Contador

Causas Cíveis, Comerciais, Trabalhistas e Criminais

Rua Conselheiro Barradas, 311 — Fone 24-2892 — Ponta Grossá PR

Говориться по українськи

Dr. Bogdano Karpen

ADVOGADO

Causas Cíveis — Criminais — Trabalhistas

Escritório central:

Curitiba (de segunda a quinta-feira)

Rua Barão do Rio Branco, 204, 1º andar conj. „A”
fones 23-2074 e 23-1409

Malet (sextas e sábado)

Av. João Pessoa, nº 648

Escritório Técnico Contábil

Др. Петро Стефанішин

Dr. Pedro Stefanichen

Advogado

Ed. Asa — 13º andar — Conj. 1305 Caixa Postal, 2940

Curitiba

Говориться по українському

Paraná

Григорій Гордій

Запрошує всіх, хто постійно живе або тільки приїздить до УНІОН да ВІТОРІА чи ПОРТО УНІОН, ласкаво відвідати його велику крамницю

CASA LUIZ QUINZE (15)

на АВЕНІДА МАНУЕЛ РІБАС ч. 266

Шановні Покупці знайдуть до вподоби собі: готові убрания сорочки, вузтя, панчохи парасолі і безліч іншого краму.

Всі речі найкращої якості.

(Continuação da 3. pag.)

Lágrimas quentes e sangrentas...
E no seu mar — se poderiam afogar
Todos os olhares”...

Num prenuncio de revolta continua o poeta:

“Passam-se os dias, passam-se os anos
E a Ucrânia está ardendo
Nas aldeias, choram crianças nuas,
Que ficaram sem pais.
Nos bosques — sussurram as folhas amarelecidas,
Avolumam-se nuvens nos horizontes
E o próprio sol adormeceu.
Não se ouve mais a voz humana
Somente as feras saem das matas
E se dirigem às aldeias
Onde sentem a morte”...

Mau grado as duras adversidades e os incontáveis sofrimentos Tarás, conservou a profunda fé religiosa, pois sua infância havia sido moldada dentro das seculares tradições cristãs, do povo ucraniano. Soube conservar intata e viva a fé durante toda a sua vida e tivesse força interior para superar dúvidas e vacilações em horas difíceis de sua angustiante jornada.

E pregava cheio de fé. “Humilhai-vos. Rezai! Recordai-vos uns dos outros e continuai a amar a vossa Ucrânia, mesmo em momentos difíceis.

Rezai por ela. “Para a libertação da Ucrânia não basta amá-la, é preciso também rezar por ela a Deus. Tudo depende de Deus e só de Deus; O homem ignornte sózinho nada pode fazer”.

Sua Fé era tal qual nos ensinou Cristo com todas as consequências derivantes: verdade, justiça, moral e o amor.

Ninguém pode negar que toda a sua obra o grande gênio da Ucrânia moderna cresceu e desenvolveu-se sob o signo da cruz. Em suas obras nada há que possa ferir a moral cristã. Não encontraremos a glorificação do crime ou da licenciosidade, não há nada que possa entrar em colisão com a ética cristã.

“A nação ucraniana tem a sorte de que a sua consciência nacional e a sua ideologia foram estruturadas pelo gênio, que seu edifício inteiro ergueu-se nos sólidos fundamentos da fé e da ética cristã, conforme disse um dos seus biógrafos”.

E sua crença na libertação da sua terra ucraniana, acreditava que “a nossa verdade não morrerá”, que não havia força que conseguisse algemar uma alma viva. Acreditava que o bem acabaria superando o mal, afastando-o do nosso mundo.

“NÃO HAVERÁ PERVERSOS
NA TERRA DE AMANHÃ RENOVADA,
HAVERÁ FILHOS — E HAVERÁ MÃES
E HAVERÁ HOMENS AO REDOR”.

(Trabalho baseado no livro “TARÁS CHEVTCHENKO)
(O Poeta da Ucrânia)

POETISA HELENA Kollody torna-se hoje uma nova imortal da Academia Feminina de Letras do Paraná. Vai ocupar a cadeira 2, cuja patrona é a professora Júlia Wanderley. A solenidade terá lugar na sede daquela entidade, à rua Visconde de Nacar, sob a execução de números musicais a cargo da pianista Inês Cole Munhoz. Para saudar a neófita da Academia foi indicada a professora Lygya Lopes dos Santos de França Pereira. A reunião começará às 16 horas.

AO POETA TARAS CHEVTCHENKO

Homenagem de Josette:

Olhos Azuis profundos

distantes

Olhos de longas distâncias e liberdades sonhadas

Refletindo os campos de trigo e mel da
amada Ucrânia

Olhos de longas primaveras

e de poesias infinitas

redimindo a terra e o povo

Olhos pela Ucrânia muito amados

como dois pombos azulados

e perdidos no horizonte

TRANSAMAZÔNICA: 2.300 KM. NA FLORESTA

O Presidente Médici entregou ao tráfego a segunda etapa da Transamazônica entre Itaituba, no Pará e Humaitá, no Amazonas, com 1.070 quilômetros atravessando a maior reserva florestal do mundo.

A cerimônia de entrega ao tráfego foi realizada na localidade de Jacareacanga e contou com a presença do Ministro dos Trans-

Т. Г. ШЕВЧЕНКО — СПІВЕЦЬ ЛЮБОВИ

(3 2 стор.)

сирогою безродним — Яремою. Сит кріпака і сам у молодості кріпака Шевченко бачив багате людської несправедливості, горя та людських сліз. Зазнавши в дитинстві недолю сирітства, він часто повертає в своїх творах до поетати Матері, яку сновивав найсильнішою й найглибшою любов'ю що її тільки міг видобути зі свого змученого серця. В поетаті Матері втілює почуття містичної молитовності коли хилить перед Нею свою голову:

...помолюся,

мов перед образом святим
тієї Матері Святої,

що в мир нам Бога принесла.

Любов до людей викликає потребу творити їм добро і про цю потребу Шевченко оповідає у вірші „Буває іводи старий“

...чого зрадів оце? Того,

що, бачите, старий задумав

добро якесь комусь зробити.

А що як зробіть? Добре жити

тому, чия душа і дума

добро навчилися любити...

Хто любить творити добро, в душу того „наче сонечко загляне“. Слова, які в наші часи очерствіння, гордошів і самолюбства треба щодня згадувати, щоби і наші душі були еґрті ясным промінням того сонечка.

6, однак, люда, до яких наш Співець Любви ставиться з неприхованою погордою. Це ті, що в той чи інший спосіб зрадили свій нарід і пішли на службу ворогові. Рабами, підніжками, гряззю Мискви, мерзенними калаямарями та Варшавським сміттям називає їх Шевченко, бо на назву „люди“ вони більше не заслуговують. Ради лакомства лукавого, ради шматка гнилої ковбаси продали вони Україну, пішли поклонитися чужим богам, а через те й викликають лише погорду.

В часі, коли жив і творив Шевченко, не ходили вже по нашій землі конфедерати й відшуміла Келевщина. Ось чому не бачимо в нього виявів якоїсь окресленої, некрово визначеної нелюбови до поляків. Звертаючись до Б. Залеського, поет називає його „ляше-брате“ та тепло згадує часи, коли „братились ми з ляхами“, аж поки „третій Сигизмунд“ своєю нерозумною релігійною політикою не роз'єднав ті два слов'янські народи. Натомість москалі — чужі люди, роблять лихо українцям. Москва — тюрма. А там, де тюрма — там кайдани поневолення. І Шевченко кличе:

вставайте, кайдани порвіте

і вражаю злою кров'ю

волю окропіте.

„У. П. С.“

Комітет Оборони Валентина
Мороза

(під патронатом СКВУ і ЦЕСУС)

КОМУНІКАТ ч. 1

Внаслідок тривожних вістей з України про критичний стан здоров'я і жорстоке фізичне та психічне переслідування совєтськими в'язничими властями Валентина Мороза, створився громадський Комітет Оборони Валентина Мороза.

Метою Комітету є домагання перевірки здоров'я Валентина Мороза відповідними міжнародними чинниками, полегшення його тюремного режиму, та його остаточне звільнення.

Для досягнення цих цілей, Комітет намітив наступний план: розголошення імені Мороза в чужомовній пресі; видання його творів англійською мовою канадським видавцем і розповсюдження їх передусім в не-українському світі; організація віч, маніфестацій, демонстрацій, і т. п. Зреалізування цих планів вимагатиме значних фондів і жертвенности української спільноти.

Дотепер при Комітеті зорганізовано слідуєчі комісії: пресою, видавничу, фінансову, внутрішньої інформації, та зовнішніх зв'язків. Комітет вже нав'язав контакт з міністерством зовнішніх справ Канади; підготував до друку твори Валентина Мороза та піднайшов відповідного видавця; є в стадії підготовки пресової кампанії в чужомовній пресі; та подбав про зорганізування демонстрацій.

До патронату над Комітетом запрошуємо українські Крайові Централі у вільному світі під загальним патронатом СКВУ.

Закликаємо духовенство, церковні громади, організації, установи та всіх громадян вилучитися в брацю Комітету та піддержувати морально та матеріально досягнення його цілей.

Комітет рівнож закликає до творення комітетів оборони Валентина Мороза по всіх місцевостях країни де живуть українці.

Допомогти Валентині Морозові є моральним обов'язком кожного українця. Про Валентина Мороза муєть знати цілий світ!

Пожертви просимо слати на адресу СКВУ:
Committee for the Defense of Valentyn Moroz 2200 Yonge St.
Suite 1701 Toronto, Ont., Canada. M4S 2C6
а чеки або грошові перекази відписувати на Moroz Defense Committee

Комісія Внутрішньої Інформації

Увага!

Бібліотека Хліборобсько-Освітнього Союзу відкрита кожного вівторка і п'ятниці від години 20-ої до 22-ої при вулиці:
Augusto Stelfeld, 799

JOSETTE MARIA SCHWOLK FONTAN
(DO PEN CLUB DO BRASIL)

“Estudai, irmãos!

Lêde e meditai!

Aprendeí o que é dos outros

Mas não desprezeis o que é vosso”.

(Tarás Schvtchenko)

Tarás foi o poeta da liberdade, da democracia, do radicalismo político, da igualdade humana e social e da abolição de privilégios dos homens e das nações.

Amou a Ucrânia com profunda religiosidade e soube cantar em seus magníficos versos a liberdade e o amor à pátria tão sofrida e tão pisada por inimigos perversos.

“Lutarei por eles

Por estes meus queridos algemados;

Por estes meus queridos algemados,

Pequenos e mudos —

E para guardá-los erguerei a palavra”.

Na sua terra natal, na Ucrânia, o seu vulto e a sua voz elevaram-se acima de tudo e suas palavras transformaram-se num evangelho nacional ucraniano.

“Levantai-vos

Quebrai os grilhões

E com o mau sangue inimigo

Regais a liberdade”.

Em toda a sua poesia nota-se o desejo insaciável de liberdade e da paz do seu povo que tanto soube amar e por quem soube lutar com sua poesia. A herança literária de Tarás é bastante volumosa. Nas suas obras rendeu tributo ao seu século de romantismo, criando umas baladas encantadoras com o colorido puramente ucraniano, como (A Encantada, A Açucena), A Ninfa, etc. Escreveu belíssimos poemas da terra e da vida popular ucraniana, como “O bosque das Cerejeiras”, “Catarina”, etc.

O seu gênio revelou-se com uma força invulgar nos seus poemas históricos “Ivan Pidkova”, “Hamalia” e sobretudo no grande poema épico “Haidamaky” no qual se ouve a luta dos séculos e dos povos.

O caráter revolucionário revelam os poemas sociais e políticos de Tarás como “Son” (O Sonho), “Kaukás” (O Caucás), “Neofity” (Os neófitos), “Poslania” (A Mensagem), etc.

Nos seus poemas surgem em todo o seu esplendor, os orgulhosos hémans da Ucrânia antiga, cobertos de ouro e prata, surgem os seus célebres coronéis em trajes de brocados preciosos, surgem os hotes dos seu incomparáveis guerreiros cossaco, que com as suas espadas sarracenas desafiavam outrora o poderio de meio mundo; ouve-se nas palavras de Tarás o clamor das batalhas, o das vitórias e das derrotas; o poeta põe diante dos olhos de seus contemporâneos todo o seu passado de homens livres, donos de sua terra livre.

A Ucrânia ressuscita para um mundo melhor. De São Ptersburgo Tarás dirige-se à Ucrânia onde foi recebido festivamente, como o ente mais querido pela nação inteira.

O Poeta vê a Ucrânia sob a incrível opressão moscovita transformando numa terra de sofrimentos inacreditáveis, num verdadeiro mar de lágrimas.

O Mar de lágrimas...

De Lágrimas das viúvas

E das mocinhas inocentes

Choradas na surdina da noite

De lágrimas das mães, lágrimas ardentes

E das amargas lágrimas dos velhos pais.

(Continua na 4 pag.)

Dr. Léo Choma

— Médico —

Clinica Médica — Pneumologia
(Doenças Pulmonares)**Consultório:** Rua Visconde do Rio Branco, 1014
esquina Augusto Stelfeld**Clinica: de Pneumologia de Curitiba**

Fone: 22-8384

Horário: 15 — 18 horas.

CURITIBA

Говориться по-українському

PARANÁ

ДЕНТИСТИЧНА КЛІНІКАЛікування та оперування хворіб зубів та їх ускладнень в устній ямі,
Профілактика хворіб молочних та постійних зубів

ТА РЕНТГЕНІВСЬКЕ ПЕРЕСВІТЛЕННЯ

ДЕНТИСТИЧНА ХІРУРГІЯ

Виготовання праць з металів та мас. Штучні щелепи, Корони, Постійні містки, Змінні містки. Поодинокі вставні зуби. Пльомби.

Д-р ГАРОЛДО ГЕТТЕР
з 8 до 12. та з 14 до 16 год.Д-р СТЕФАНІЯ КОЛОДИНСЬКА ГЕТТЕР
з 14 до 18 годни

Консультація: Rua Carlos de Carvalho, 58 — 1º andar — Salas: 10, 11 e 12

EDIFICIO "ORION"Шановних клієнтів з інтеріору обслуговуємо, якнайшвидше
Fones: Consultório: 23-3843 Residência: 22-3729

Куритіба

Парана

Casa Waldemiro

— DE —

Waldemiro Holowka**Sêcos e Molhados, Chocolates, Conservas, Bebidas, Miudezas e Mantimentos**
em geral — Especialidade em Sementes de Hortaliças e Flores

Entregas a Domicílio

Rua Prudente de Moraes, 442 — C. Postal, 171 — Tel. 648 — União da Vitória
Estado do Paraná**ÓCULOS E LENTES OFTÁLMICAS EM GERAL****ÓTICA BASILIO LTDA.**

Rua Comendador Araujo, 7

Curitiba — Parana

Sociedade Araguaia Ltda.**Engenharia Civil**Construções, Arquitetura, Estradas, Pontes, Silos, Topografia,
Traçados urbanos, Projetos, Calculos e Desenhos

Говорять по-українському

Rua Mal. Deodoro, 503, Conj. 705
7º andar — Fone: 4-2300CURITIBA
Paraná**Д-р. РОМАН СИСАК****Лікар — Окуліст**

Souza Naves, 448, Tels. 2-5444 — 2-5442

L o n d r i n a

vermelho.

Novas gradeações serão feitas nas plantações com mais de um ano e, em seguida aplica-se em sulco lateral, distante 1m. da planta, a seguinte mistura de adubos: 100 gr. de sulfato de amônio, 150 gr. de super-fosfato simples e 100 gr. de cloreto de potássio.

MANGAS — as mangas cujas sementes serão usadas como coquinho são colhidas. Após a colheita deve-se limpar o caroço com auxílio de um canivete. Esses caroços são semeados em jacás. Combate-se a formiga cortadeira. A colheita continua normalmente nas regiões mais frias e diminuindo nas regiões mais quentes.**MARACUJA** — fazer uma adubação geral, independente de idade das plantas, usando-se 50 gr. de sulfato de amônio, 150 gr. de superfosfato simples, 60 gr. de cloreto de potássio.

O adubo deve ser aplicado em cobertura circular ao redor da planta. O programa de combate às pagas e moléstias continua, e a colheita também prossegue.

Pulverização com Dipterex na dose de 150 - 200 gr. em 100 lt. de água ou DDT 50 na dose de 500 gr. em 100 lt. d'água, para combater a mosca dos frutos (*Anastrepha* spp), percevejos sugadores, coleópteros, que as folhas e botões florais, destroem; e as lagartas que comem folhas e flores. As pulverizações devem ser feitas na parte da manhã e a cada 20 dias.

Interessando após o 10º dia combater a verrugose, antracnose dos frutos e mancha foliar, pulverizando com Manzate à 0,2% ou Cuprosan azul a 0,4% também a cada 20 dias, de preferência pela manhã, para evitar a morte dos insetos polinizadores, como a mangava, etc.

C — Grandes Colheitas**ARROZ**

Tratos culturais para evitar que as lavouras sofram a concorrência do mato. Nas lavouras mais adiantadas inicia-se a colheita.

O arroz está pronto para ser colhido quando as panículas apresentam a maioria dos grãos amadurecidos, exibindo coloração característica da variedade e apenas uns poucos grãos da base da panícula mostram ainda uma leve tonalidade esverdeada.

A máquina colhe-se o arroz com umidade em torno de 26%.

Quando os grãos de arroz estiverem com 25 a 26 + de umidade, é a época indicada para a colheita. Portanto, não se deve adiantar a colheita porque há prejuízo na qualidade do grão, que não se cristaliza direito, havendo prejuízo também no beneficiamento, nem tampouco atrazar, porque os grãos atingem uma cristalização demasiada, quebrando no beneficiamento e dando muita quirera.

Colhe-se mensalmente e a máquina.

BATATINHA

Colheita da batata das águas.

Prosseguem as atividades de plantio da batata da seca.

O terreno tendo sofrido uma primeira aração mais ou menos profunda e calagem, no caso de acidez elevada, será arado pela segunda vez.

Esta aração é mais mais rasa e feita em sentido cruzado a primeira, seguida de gradagens, até que o terreno fique bem solto e livre de torrões.

Para terrenos de topografia irregular há necessidade de traçar as curvas de nível.

Uma vez marcado o terreno, fazem-se os sulcos 80 cm de distância um do outro e 15 cm de profundidade.

A aplicação dos adubos deve anteceder a semeadura, geralmente recomenda-se a seguinte fórmula (para lavouras não irrigadas) por hectare: sulfato de amônio: 186 kg; super fosfato simples — 910 kg; cloreto de potássio — 144 kg.

O nitrogênio — sulfato de amônio — deverá ser aplicado parte durante o plantio e parte 40 a 50 dias após a germinação quando as plantas tiverem uma altura de 30 cm.

Em solos arenosos, o adubo deverá ser aplicado lateralmente ao sulco de plantio e bem próximo a batata semente isto é 5 cm abaixo e 10 cm ao lado. Já nos solos massapê-salmourão, o adubo deverá ser aplicado nos sulcos e bem revolvido com a terra.

Para prever o ataque de certas pragas como: bicho-bolo, lagarta-roxa, pulgão ou ofídio e outras — usa-se mistura com adubos inseticidas como: Aldrin a 2,5% ou Clondone a 5% em forma de pó, sendo a aplicação feita na base de 62 kg/ha.

No caso da lagarta-roxa pode-se empregar Servin a 10%, Rothane a 10% ou DDT a 10% em doses recomendadas pelos fabricantes.

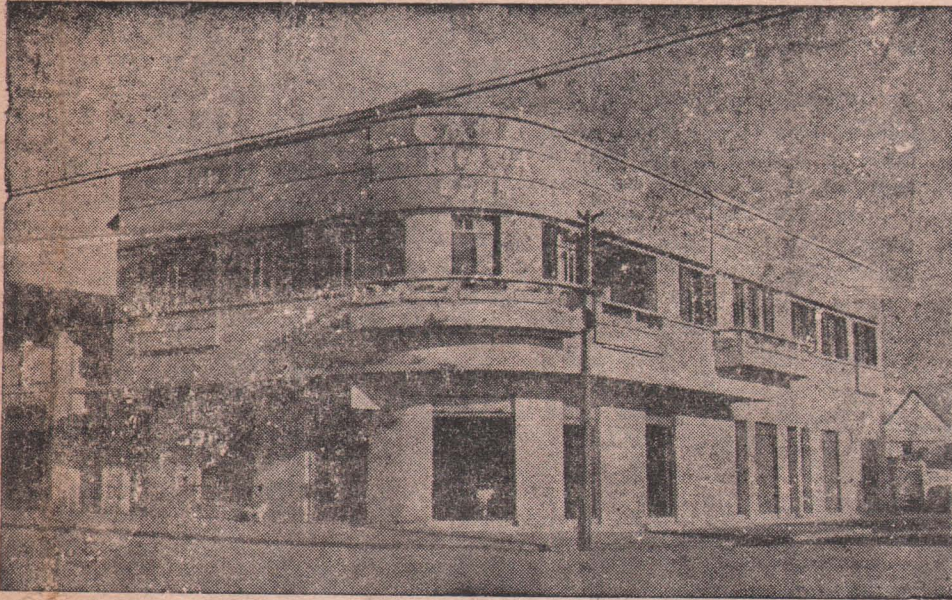
Para o combate de pulgão ou ofídios, pode-se usar os granulados sistêmicos (Thimet a 5%, Disijaton a 2,5%) a razão de 40 kg/ha.

Após a adubação e mistura com os inseticidas planta-se a batata semente com distância de 35 a 40 cm uma da outra.

O plantio pode ser normal ou a máquina. Normalmente a pró-
(Continua no próximo número)

Casa Nova

— DE —

Casa Irati Ltda.

Rua 15 de novembro, 370 — Caixa Postal 184 — Fone 210
Irati — Paraná

Tecidos, armarinhos, calçados, louças, artigos para presentes etc.

Sócios: Basilio Szpak
Adelina Szpak
Milton Szpak
Hildegardo Martins

Говориться по українському

ПЕРЕНОШУ ХАТИ!

Стак, беру дерев'яну хату — і на бажання господаря — переставлю її з одного місця на друге. При цьому не потрібно хату розбирати, бо її пересувається в цілості — якою вона є.

Бажаючих проситься звертатися на адресу:

Sr. C. Nediliuk
Rua Maranhão, 2155

Bairro do Portão — Defronte ao curtume
Curitiba — Paraná

EQUIPAMENTOS INDUSTRIAIS B. W. LTDA.

Василя Волянюка

SERRAS CIRCULARES, COM DENTES DE METAL DURO (WIDIA) FRESAS, FACAS.

Fábrica e Vendas:

Rua Nicolau Scheffer, 37 — esquina Rua Fernando de Noronha
Caixa Postal 16 — Correio do Bacacheri
Bairro Boa Vista

CURITIBA — PARANA

FABRICA DE BOLACHAS E BISCOITOS

— :: — PARANAENSE — :: —

de

ANDRE PROTZEK & LTDA

Especialidade em Bolachas, Biscoitos e produtos de Confeitaria
Rua Mal. Deodoro, 2334 — Fone, 22 - 1875

Curitiba — Paraná

portes, do Diretor-Geral do Departamento Nacional de Estradas de Rodagem e outras autoridades que acompanharam o Presidente no percurso de alguns quilômetros do novo trecho.

(Noticiário do Ministério dos Transportes)

TRABALHOS A REALIZAR durante os meses de Fevereiro-Março:

A — Fruteiras Temperadas

Neste mês, as operações se encontram relacionadas aos seguintes itens: colheita, pulverização, poda-verde, capim e desbrota. Colhe-se maçã, pêra, pêssego, figo, caqui e uva.

Nem todas as frutas amadurecem ao mesmo tempo, por isso a colheita é procedida em época certa para cada espécie de variedade.

Frutas como pêssego, figo, uva e ameixa, devem ser colhidas com mais cuidado por serem mais delicadas, já a pêra, maçã e caqui são mais resistentes, permitem um trabalho mais fácil porém também cuidadoso.

A colheita deve ser feita nas primeiras horas da manhã, após a dissifecção do orvalho.

A operação poda-verde que foi iniciada em setembro, continua.

Procede-se a eliminação de frutos podres ou estragados, poda de ramos quebrados ou doentes, desponta e liminação de ramos tardios.

Podem ocorrer doenças tais como: sarna, verrugosa, podridão e mildio devidos a temperatura. O seu controle é feito através da aplicação de **Calda Bordalesa** ou outro inseticida cúprico. Sobretudo devem ser feitos tratamentos preventivos. Com chuvas constantes durante o mês deve-se fazer novamente os tratamentos.

Para manter o pomar sempre limpo deve-se fazer capinas, roçadas, etc. constantemente.

Uma praga bastante comum nos pomares é a môsca dos frutos (*Anastrepha fraterculus* e *Carotices capitata*) que ataca principalmente pessegueiros, ameixeiras, pereiras e caquizeiros.

Os frutos devem ser quinzenalmente pulverizados com inseticidas nitrogenadas e açúcar (misturados). Essa mistura é feita e denomina-se isca. O tratamento é feito com uma brocha, respingando parte da copa das árvores.

As espécies propagadas por sementes como: ameixa, caqui e pêssegos, podendo também ser utilizadas as de pêra e maçã.

Essas sementes devem provir de frutos maduros e bem formados. Uma vez colhidos e despolidos, são ainda lavados e depois secados à sombra. Posteriormente, essa semente (pêssegos e ameixas) será armazenada em câmaras frias ou estratificadas em areia, até que estejam em condições de serem sementes.

Por se apresentarem, às vezes ainda em formação, as sementes de pêra e maçã, necessitam serem submetidos a baixa temperatura em frigoríficos.

B — Fruteiras Tropicais

Época de chuvas abundantes e temperaturas no geral elevadas, apresentando as plantas aspectos bem desenvolvidos.

ABACATE — substituir as mudas não pegadas, regando durante um mês a cada 10 dias ou cada semana, para facilitar o desenvolvimento inicial.

As novas plantas são coroadas e o terreno gradeado; igual tratamento será executado nos pomares em produção.

ABACAXI — capinas ou aplicação de herbicidas devem ser realizados para eliminar o mato; também combate as formigas lava-pés (*Solemopsis* spp) usando-se Aldrin 5% PM em polvilhamento.

Adubação de plantas com 12 a 44 meses, usando-se a seguinte fórmula: 3 a 5gr. de sulfato de amônio e 2 a 4 gr. de sulfato de potássio. Os abacaxizeiros com mais de 24 meses devem receber 10 a 12 gr. de sulfato de amônio e 7 gr. de sulfato de potássio.

BANANA — atomização para controle do mal de Sigatoka na bananeira em todas as regiões é feita com intervalos de 15 a 18 dias.

O bananal em formação deve ser carpido novamente. Roça-se a vaia ou caminhos ou então aplica-se herbicida tipo Karmex. Continua a colheita.

MAMÃO — iniciar as desbrotas dos ramos laterais do mamoeiral que estejam se formando, deve-se fazer isso quando o broto ainda for bastante novo.

Deve-se iniciar neste mês o combate aos ácaros nas plantas novas e continuá-lo até o fim. O ácaro-do-sponteiros é combatido com polvilhamento da mistura de enxôfre duplamente ventilado, em 7 partes: Talco comercial em 2 partes e Dithone Z-78 em uma parte. O polvilhamento deverá ser feito a cada 10 dias durante todo o resto da vida do mamoeiral.

Constatando-se porém a presença do ácaro vermelho que se aloja nas partes inferiores das plantas ou partes inferiores de suas folhas o polvilhamento é suspenso e inicia-se uma série de pulverizações usando-se a mistura de Kelthone w (300 gr.) com Dithone Z-78 (200 gr.) dissolvido em 100 litros d'água. As pulverizações serão feitas também a cada 10 dias, durante 30 dias seguidos. Após este período volta-se a fazer polvilhamento anterior. Inspeção frequente determinará a necessidade do reinício do combate ao ácaro.